

Kayıplara Bağlı Oluşan Anemiler

Anemi

Anemi,

Eritrosit kitlesinin veya kan Hemogloblin/hematokrit konsantrasyonunun azalması sonucu ortaya çıkan bir bulgu / hastalıktır

Tablo 1. Dünya Sağlık Örgütü farklı yaş ve cinsiyete göre anemi eşik değerleri.

Yaş ve cinsiyet	Hb eşik değeri (g/dL)
Çocuk (0,5-5 yaş)	11
Çocuk (5-12 yaş)	11,5
Çocuk (12-15 yaş)	12
Kadın (gebe olmayan ve >15 yaş)	12
Kadın (gebe)	11
Erkek (>15 yaş)	13

Anemi Belirtileri

- Solukluk
- Halsizlik,
- Üşüme
- Baş dönmesi,
- Çarpıntı
- Saç, tırnak, deri bozuklukları
- Dudak kenarlarında çatlama ; tat alma boz.
- Toprak, sıva, buz vb yeme isteği (Beslenme bozukluğu kaynaklılar)
- .....

Anemilerin Sınıflanması

■ Morfolojik olarak sınıflama

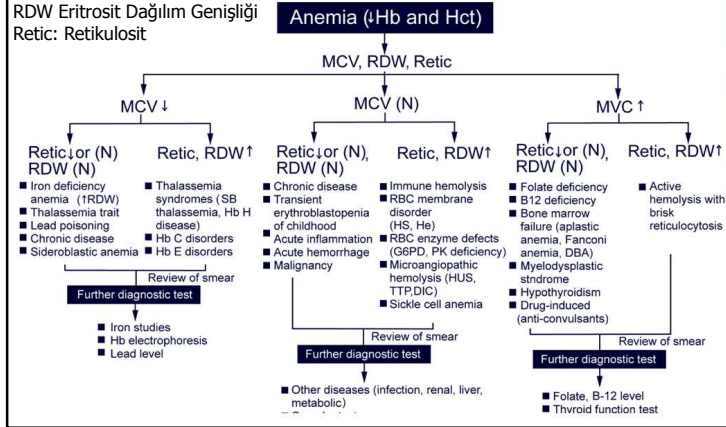
- MCV: <80 fL: **Mikrositer**
- MCV: 80-100 fL: **Normositer**
- MCV: >100 fL: **Makrositer**

■ Sebeplerine Göre Sınıflama

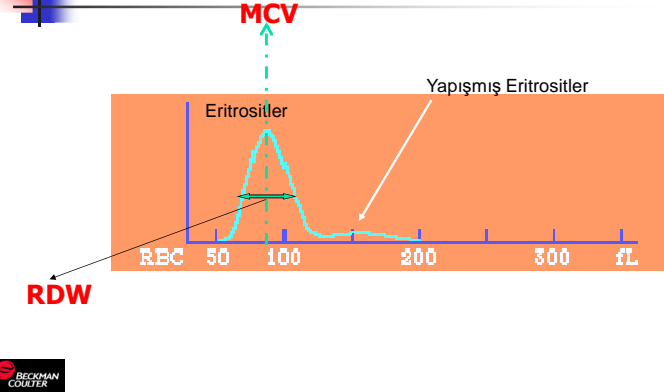
- Eritrosit Üretiminde azalma
  - Beslenme Bozuklukları
  - Kemik İliği Yetmezlikleri
  - Eritrosit Yapımını sağlayan hormon eksiklikleri
  - Etkin olmayan bir eritrosit yapım süreci (gelişim b.)
- Eritrosit yıkımında Artma
  - Damar dışı
  - Damar içi

Anemiler-Sınıflama

MCV: Ortalama eritrosit Hacmi
RDW Eritrosit Dağılım Genişliği
Retic: Retikülosit

Coulter, RBC Histogramı

Kayıplara Bağlı Oluşan Anemilerin iki temel sebebi :

1. Kanamalara bağlı kayıplar
2. Dolaşımdaki eritrositlerin yıkımının artması (**Hemolitik Anemi**)

Hemolitik anemi

Eritrositlerin

- Damar içinde (**intravasküler**) veya
- Dalak- karaciğerdeki (**ekstravasküler**) yıkımlarına bağlı oluşan anemilere hemolitik anemi denir.

Eritrositlerin kendisinden kaynaklanan Hemolitik Anemiler

- Hemoglobinin yapısal bozuklukları (Orak hücre, HbC hastalığı...)
- Hemoglobin sentezindeki anomaliler (Talasemiler)
- Eritrosit enzim bozuklukları (Glukoz-6 fosfat dehidrogenaz eksikliği...)
- Eritrosit membran anomalileri (Ör: konjenital sferositoz)

Eritrosit Dışı Faktörlerden kaynaklanan Hemolitik Anemiler

İMMUN HEMOLİTİK ANEMİLER

- İzimmün antikorlar (Ör: ABO kan uyumsuzluğuna bağlı görülen reaksiyonlar)
- Otoimmün antikorlar(ör: soğuk aglutininler)

İMMUN OLMAYAN HEMOLİTİK ANEMİLER

- İlaçlara bağlı gelişen hemoliz(ör:alfa metil dopa,)
- Travmaya bağlı gelişenler(mikroanjyopatik) (ör:yaygın damar içi pıhtılaşma durumu)
- Kompleman ile aşırı etkileşim sonucu yıkımlar (Paroksizmal Nokturnal Hemoglobinüri)
- Toksinler(ör:kurşun, bakteriyel toksinler)
- Parazitler(ör:sıtma)
- Hipersplenizm (ör: dalağın büyümesi sonucu aktivitesinde artış)

İMMUN OLMAYAN HEMOLİTİK ANEMİLER

- Mekanik nedenler (örneğin yapay kalp kapağı, yaygın damar içi pıhtı oluşumu.....)
- Hiper splenizm (Dalağın aşırı Büyümesi ile)
- Akantositoz (kalıtsal, son dönem karaciğer hastalıkları, aşırı açlık...)
- Fosfat düzeylerinde ileri derecede azalma (açlık, alkolizm...)
- Bakır zehirlenmesi, Wilson hastalığı
- Yılan zehiri
- Şiddetli yanıklar
- Bazı enfeksiyonlar(ör:sıtma)
- İlaçlara bağlı gelişen hemoliz (ör:alfa metil dopa,)
- Paroksizmal Nokturnal Hemoglobinüri (PNH) nedenleriyle görülebilir.

Hemolitik Anemilerde Laboratuvar Testleri:

- Retikulosit sayısı
- Laktat dehidrogenaz (LDH)
- Serum haptoglobulin düzeyleri
- Plazma methemalbumin düzeyleri
- İdrar veya plazma serbest hemoglobin düzeyleri
- Direkt coombs' testi
- Serum indirekt (konjuge olmamış) bilirubin düzeyleri
- Eritrosit ömrünün ölçülmesi
- Hemoglobino patilerin tespiti (moleküler yöntemler, elektroforez, HPLC.....)
- Ozmotik frajilite
- Plazma methemoglobin düzeyleri (Fe⁺² yerine Fe⁺³ bağlamış Hb)
- Enzim anomalilerin moleküler yöntemlerle tesbiti
- Pertiferik Yayma bulguları (polikromazi, sferositoz, Heinz cisimcikleri, bazofilik noktalanma, hedef hücreler, MCV; şekil anomalileri....)
- Tam kan sayım bulguları (eritrosit parametreleri)

Retikulosit sayımı

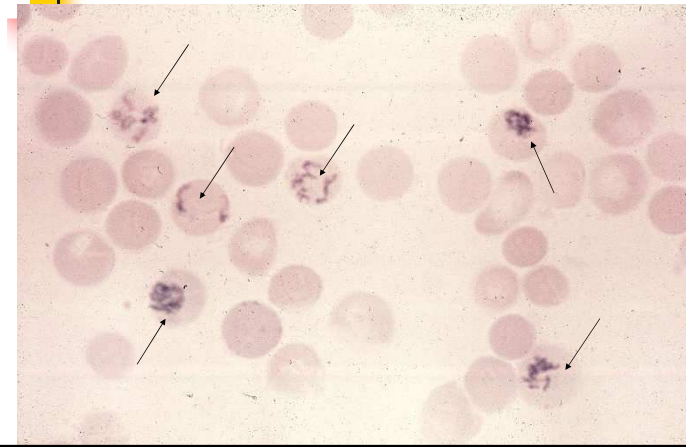
- Retikulosit Sayısı hemen her zaman artmıştır.
- En yüksek değerler akut hemoliz olaylarında.
- Olguların %20-25inde değerler, referans aralığı içinde bulunur.
- Retikulosit oranının **%5 in üzerinde** olması hemolitik anemiye destekler .
- Ani kan kayıplarında (kanamalar) değerler bu kadar yükselebilir.
- Hemolizin tespiti için tarama testi olarak kullanılmaktadır.

Retikulositler

Retikulositler, sitoplazmik RiboNükleik Asit (RNA) ve mitokondria, ribosom gibi organel kalıntıları taşıyan immatür eritrositlerdir

Retikulosit terimi, bu hücrelerin metilen mavisi gibi RNA ile çapraz bağlar oluşturan, diğer organelleri çöktüren boyalarla **koyu mavi ağısı görünümde çöküntüler** göstermelerinden kaynaklanır.

Retikulositler: Yeni metilen mavisi ile boyanma

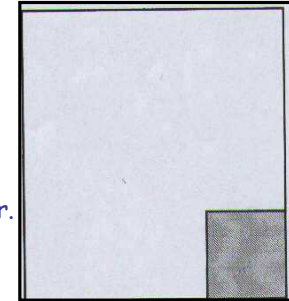

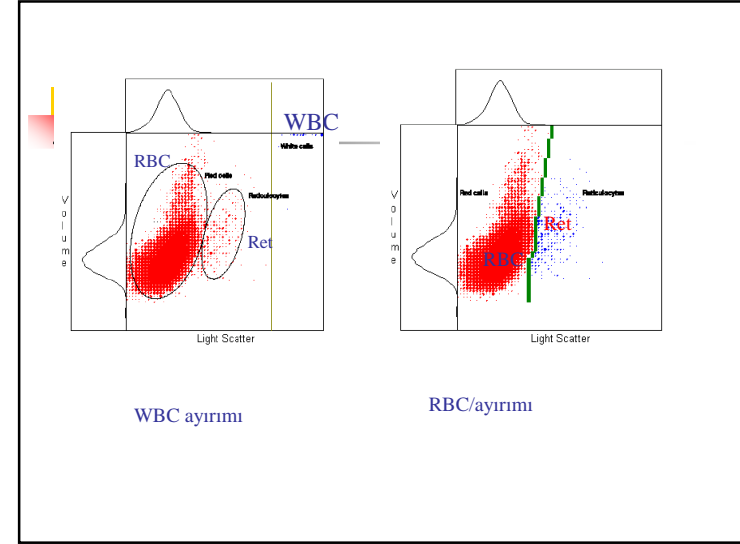
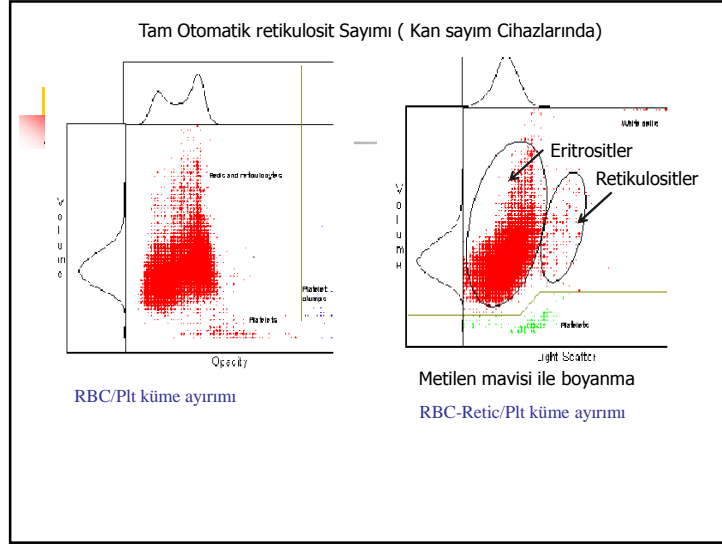
Manuel Ölçüm

- **MİLLER OKÜLER DİSKİ**
- Küçük kare, büyük karenin 1/9u
Küçük karede: **eritrositler**
Büyük karede: **retikülositler** sayılır.

Retikülosit sayısı formülden bulunur.

$$\%Ret = \frac{\text{Büyük karedeki retikülositler}}{\text{x100 Küçük karedeki eritrositler}} * 9$$

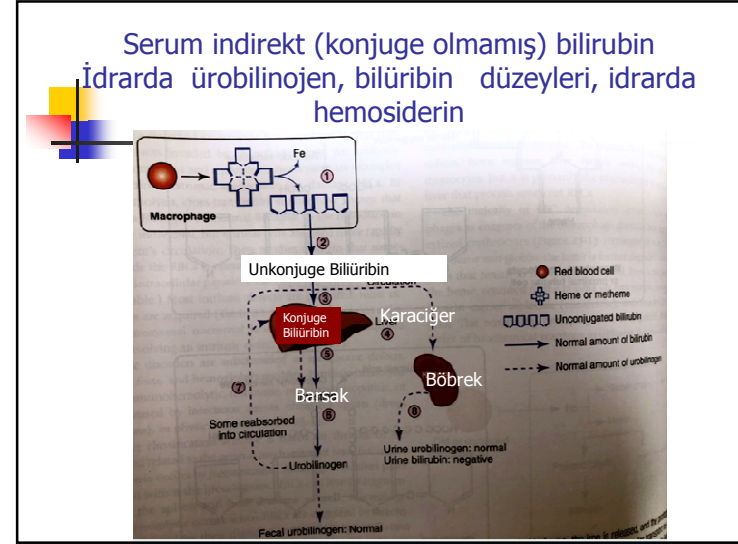
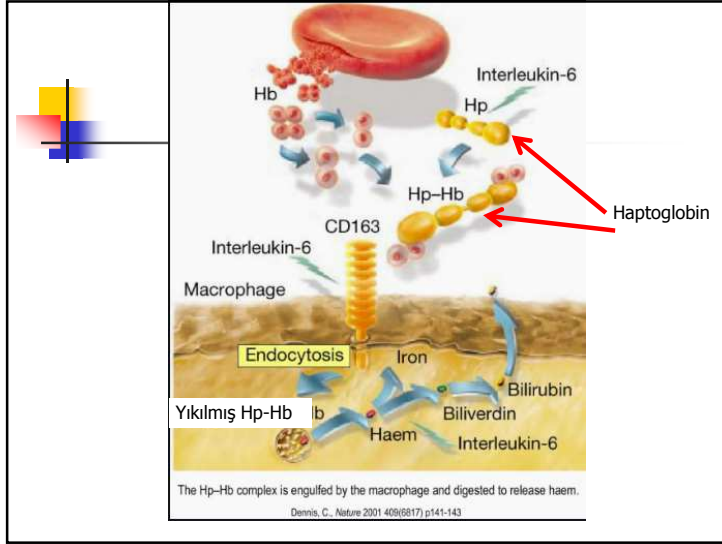

Laktat dehidrogenaz (LDH)

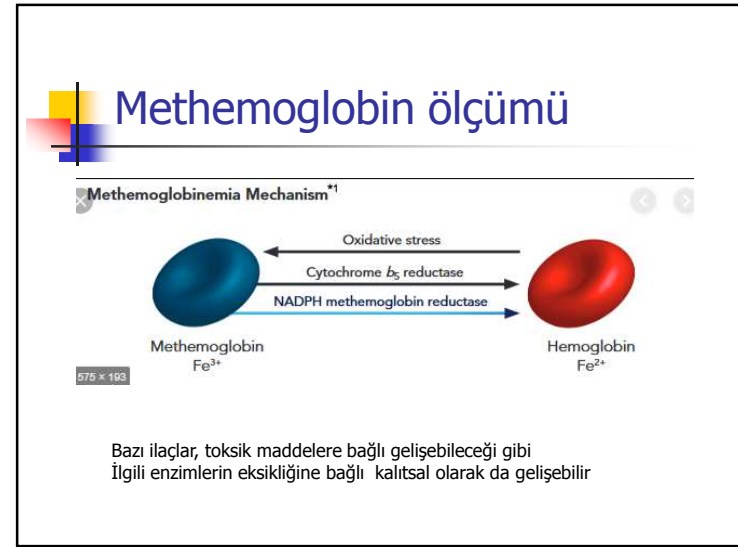
- Serumdaki LDH'nın çeşitli izoenzimleri var
- **LDH-1** izoenzimi eritrositlerden kaynaklanan izotiptir. LDH-1 deki artış serum LDH düzeylerine de yansır.
- Retikulosit sayımı gibi tarama testi olarak kullanılır.
- Kan alma işlemindeki hatalı işlemler sonucu görülen hemoliz olaylarında serum LDH'ı hatalı olarak yüksek ölçülebilir.
- LDH, karaciğer hastalıklarında da arttığı için LDH-1, LDH-2 izoenzimleri ayrı ayrı ölçülerek hemoliz ayırıcı tanısı yapılabilir.

Serum Haptoglobulin düzeyleri, Plazma Methemalbumin düzeyleri

- Haptoglobulin karaciğerde sentezlenir
- Dolayındaki serbest hemoglobine bağlanarak böbreklerden atılmasını sağlar.
- Hemoliz varsa dolayında serbest hemoglobin artar ve haptoglobine bağlanır. Hemolizden 8 saat kadar sonra hemoglobine bağlanıp atılması nedeniyle haptoglobulin düzeyleri serumda düşmeye başlar.
- Hemolizin hafif düzeylerde olması halinde haptoglobulin düzeyleri referans aralığında tespit edilebilir.
- Bazı demir eksikliği ve megaloblastik anemilerde, karaciğer hastalıklarında haptoglobulin düzeyleri hafifçe düşük bulunabilir.
- Haptoglobulin, akut faz reaksiyonunda artan bir protein olduğundan yangı durumunda artan haptoglobulin değerleri, hemolize bağlı azalmanın maskelenmesine sebep olabilir.
- Haptoglobulinin bağlama kapasitesi aşıldınca, serbest hemoglobin, albumin ile birleşerek; **methemalbumin** adı verilen bir kompleks oluşturur. Methemalbumin spektrofotometrik olarak tespit edilebilir.
- Methemalbumin varlığı şiddetli damar içi hemoliz habercisidir ve olayın devam ettiğini veya yakın zamanda olduğunu gösterir.

- ### Anormal Hemoglobinlerin Ölçülmesi
- Methemoglobin (MetHb)
  - Sulfhemoglobin (SHb)
  - Karboksi hemoglobin (HbCO)
  - ...
  - Spektrofotometre ile değerlendirilebilir

Enzim Eksikliklerinin Tespit Edilmesi

- Glukoz 6 fosfat dehidrogenaz
- Pirüvat Kinaz
- Sitokrom b5 redüktaz
- NADPH methemoglobin redüktaz
- .....

Coombs Testi (Anti Human Globulin,AHG testi)

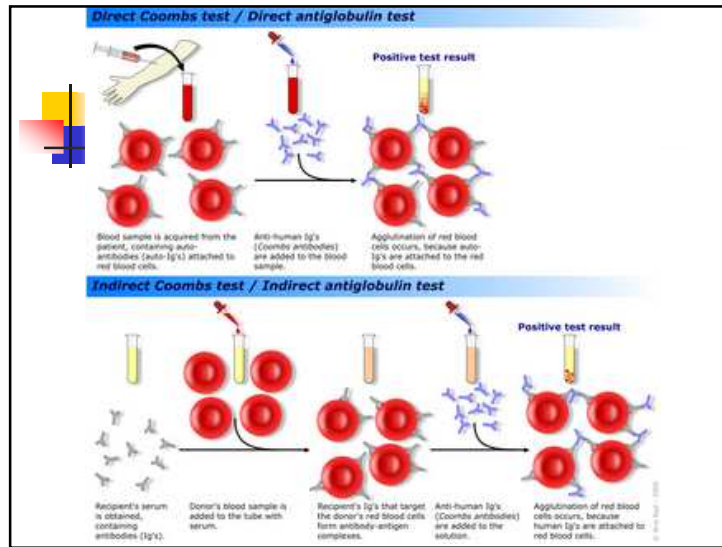
- Eritrositlerin yüzeyinde bulunan izoantikor ve otoantikorların tespit edilmesinde kullanılan bir testtir.
- Direkt Coombs testinin pozitif bulunması durumunda eritrosit yüzeyindeki antikorların özelliklerinin belirlenmesi için özel testler yapılır.

Anti Human Globulin Testi

- Direkt (DAT) veya indirekt (IAT) yöntemlerle belirlenebilir
- Prensipten:
Spesifik Anti Human Globulinler (AHG'ler), yüzeylerinde bulunan immunglobulinler veya kompleman aracılığı ile sensitize olmuş eritrositler arasında bir köprü vazifesi yaparak onların agglutinasyonuna sebep olur
- Direkt testin amacı:
Eritrositler üzerinde absorbe edilmiş (bağlanmış) antikorlar bulunup bulunmadığını test etmektir.

İndirekt Antiglobulin Test(IAT) amacı:

- Antikorların taranmasıdır (test edilen serum, bilinen eritrosit reaktifleri üzerine eklenir)
- Antikorların tanımlanması için serum, bir dizi eritrosit reaktifine birlikte uygulanır
- Temelde alıcı ile verici arasındaki uyumun değerlendirilmesi için kullanılan bir testtir
- Zayıf D reaksiyonlarında veya diğer eritrosit antijenlerinde bilinen antiserumun , eritrositlerin üzerine eklenerek eritrositlerin yüzeylerinde serumun özgün olduğu antijeni taşıyıp taşımadıklarını anlamak amacıyla uygulanabilir.

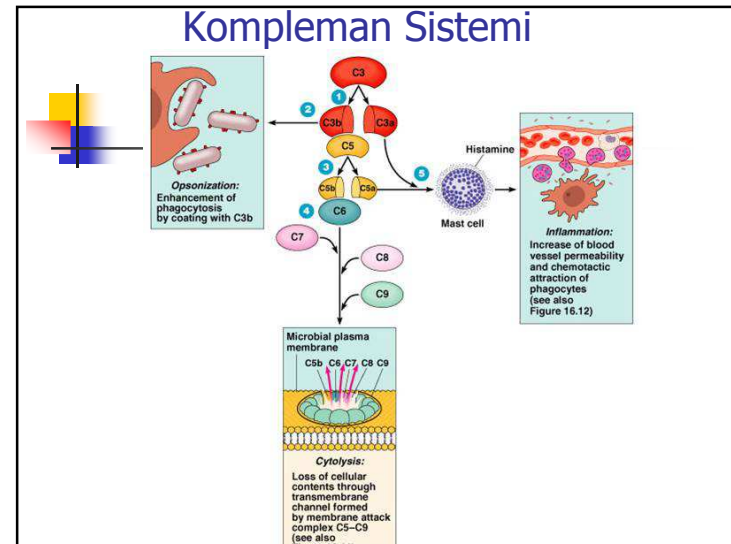
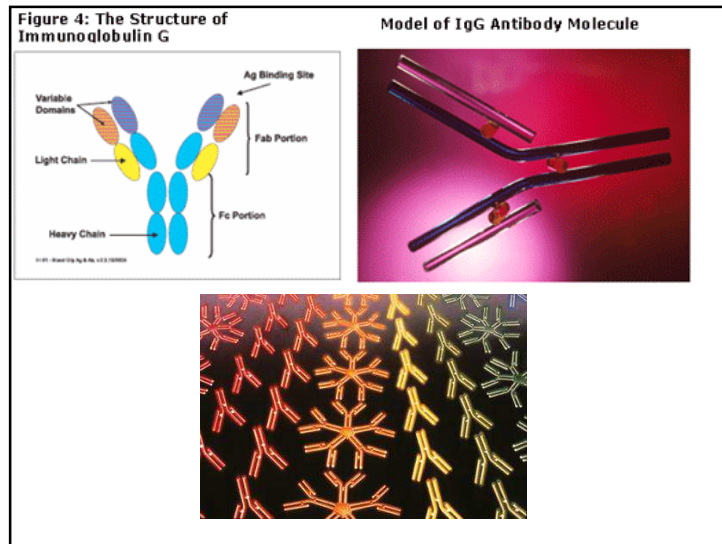

Kullanılan Reaktifler(AHG)

- Geniş spektrumlu , Poliklonal, IgG yapısında (Ağır zincire özgün)
- Kompleman 3 (C3) yıkım ürünleri olan C3b ve C3d'ye özgün

olanlar birlikte kullanılmalıdır.

Kalitesi üreticilere göre değişebilir.
Ancak tümünde **Anti IgG** ve **anti C3d** vardır

Kullanılan Reaktifler(AHG)

- AGT çok duyarlı bir test olsa da negatif test sonucu eritrositlerde antikor bulunmadığının kanıtı olarak kullanılamaz
- Bu testle pozitif sonuç almak için bir eritrositin yüzeyinde en az 300-500 IgG veya C3 bağlanmış olmalıdır (daha düşük sayılarla sonuç negatif bulunur).

Kalite kontrolü için:

- AGT testini satandardize edebilmek ve gerçekten negatif çıkan sonuçlardan emin olmak için İki tip kontrol hücresi (ERİTROSİT)kullanılır.
  - IgG ile kaplı olanlar
  - C3b ve/veya C3d ile kaplanmış olanlar

Gerçek negatif bir testte ortama eklenen AHG, serbest ve aktif olarak serumda kalır. Buna Göre:

DAT veya İAT testi ile negatif test sonucu alındığında tüplere kontrol hücresi eklenir

➤ **Kontrol hücrelerinin aglutine olması *serbest ve aktif* IgG varlığını (gerçek negatif reaksiyonu) doğrular**

➤ **Kontrol hücrelerinde aglutinasyon olmadıysa test tekrarlanmalıdır. Çünkü elde edilen negatif sonuç yalancı olabilir.**

BU çalışmalarda Eritrositlerin çok iyi yıkanmış olması büyük önem taşıyor

İşlemlerin Özeti

DAT

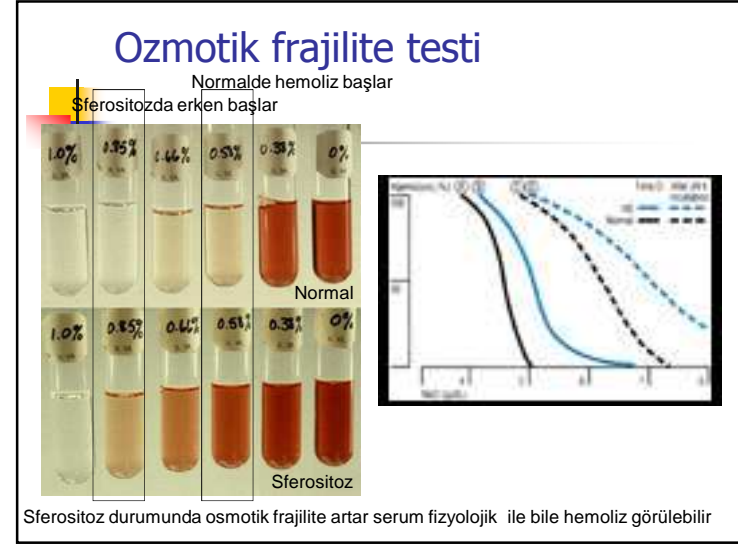
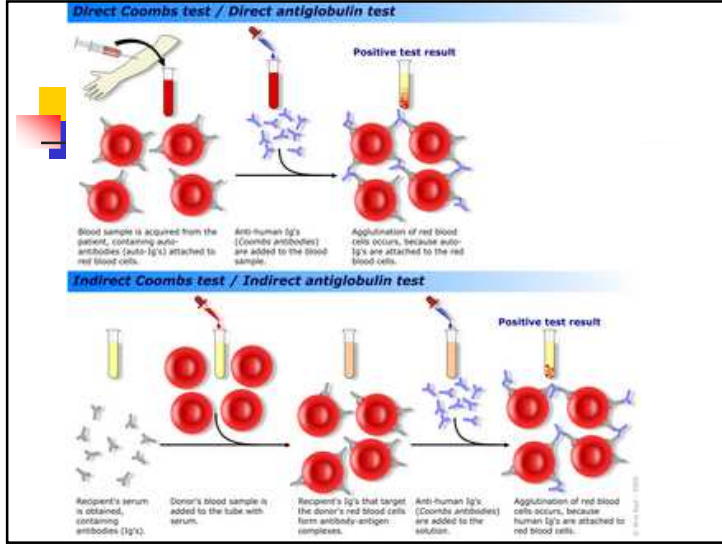
- EDTA lı kan örneğinden
- %3-5 lik eritrosit suspansiyonu hazırlanır
- Bunun 1 damlası 3-4 kez "serum fizyolojik"(saline) ile **yıkanır**
- Üstüne polispesifik AHG eklenir
- Enküb edilip sonuçlar değerlendirilir (Aglutinasyon?)

IAT

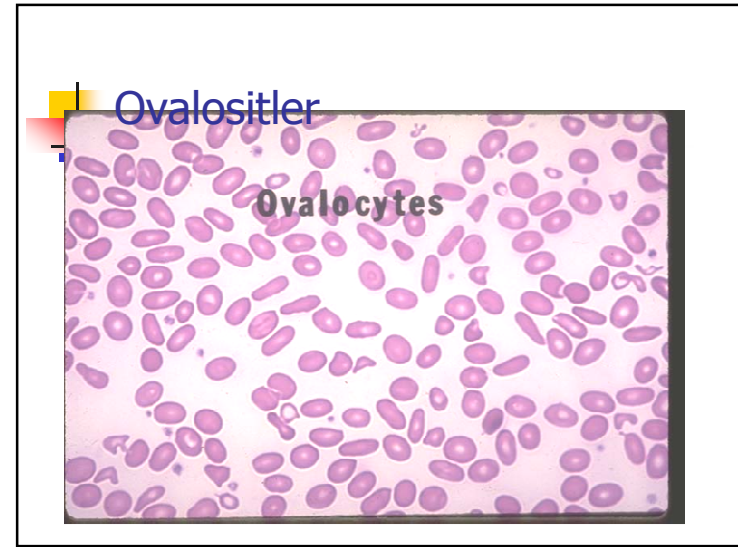
- Alıcı serumu, test hücreleri 37° C de enkübe edilir ve varsa serumdaki antikorların eritrositlere bağlanması sağlanır.
- Eritrositler mutlaka 3-4 kez serum fizyolojik ile yıkanmalıdır.
- İşleme DAT gibi devam edilir (AHG eklenerek enkübe edilir ve sonuçlar değerlendirilir)

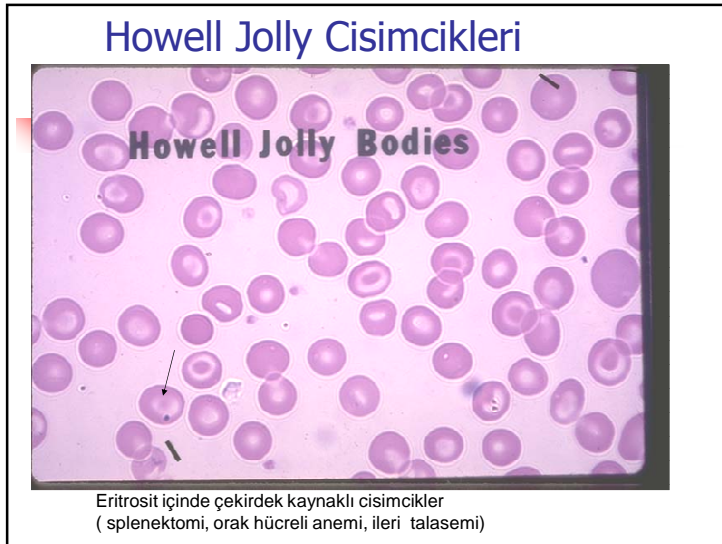
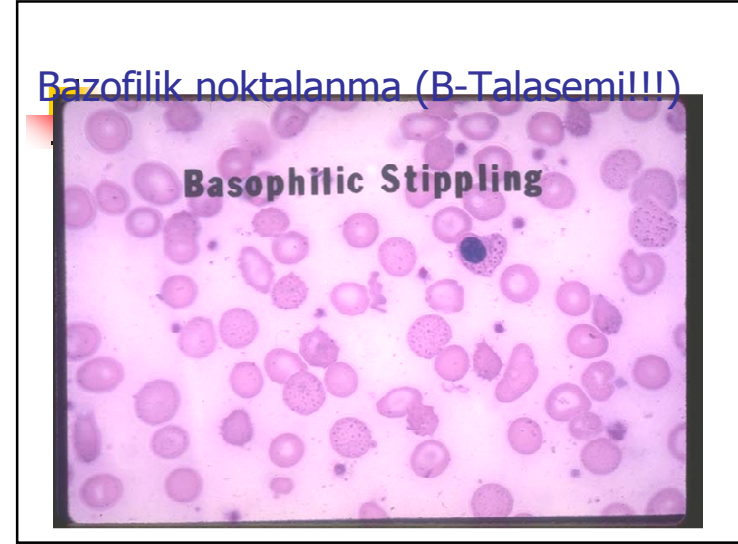
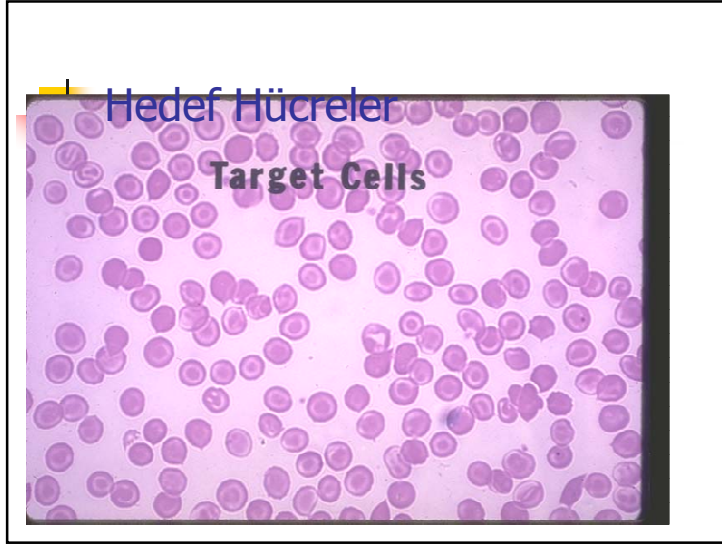
Değerlendirme

- Skorlamanın kuralları belli olmalı
- Mikroskop ile değerlendirme yapılmalıdır.
- Kalite kontrol hücreleri ile negatif sonuçların doğrulanması gerekir

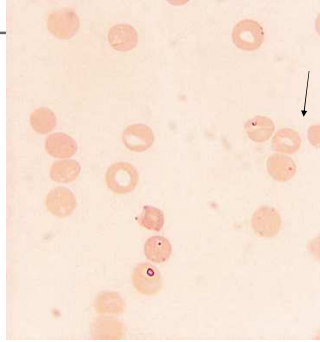

Periferik Yayma Bulguları

"Heinz Body" cisimcikleri

Heinz body: Denature hemoglobini gösterir oksidan strese giren eritrositlerde ve stabil olmayan Hemoglobinlerin varlığında görülebilir (özel boyası ile) membrana sülfhidril gruplar ile asılır.

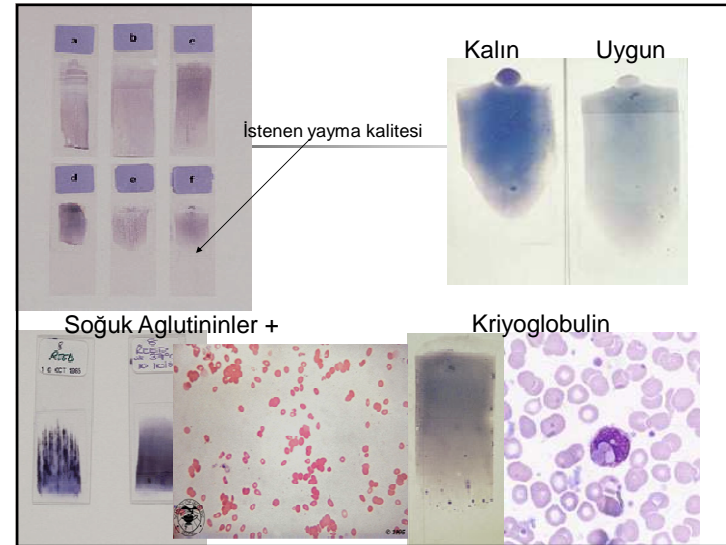
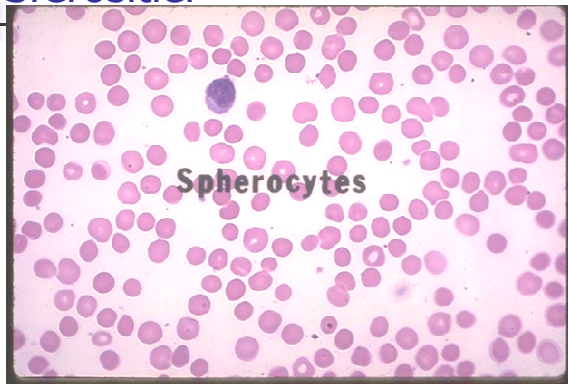
Orak hücreler

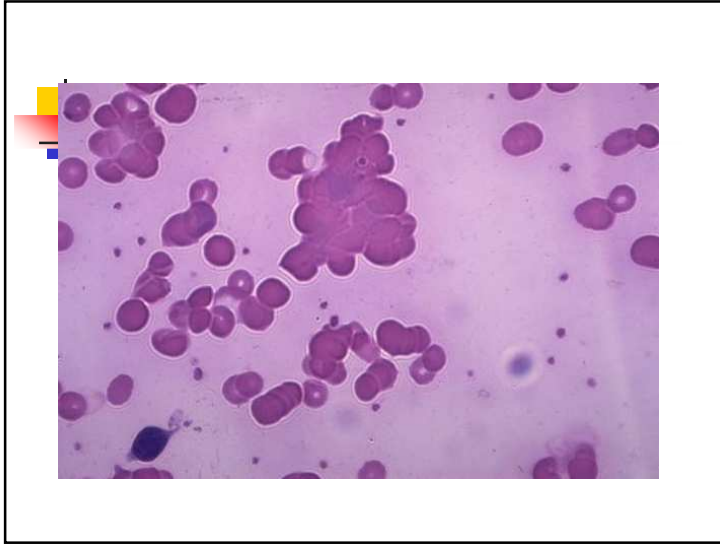
Sickle Cells

Sferositler

Spherocytes

Soğuk Agglutininlerin Tanınmasında Laboratuvar Bulguları:

- Eritrosit sayısında azalma
- MCV de artış
- MCHC de artış
- Yaymalarda eritrosit çöküntülerinin görülmesi
- Yaymalarda sferositler görülebilir
- Direkt Coombs testinde eritrositlerde kompleman bağlı olduğunu gösteren bulgular (kan bankalarında detaylı testler ile eritrosit yüzeyindeki antikorların yapısı tesbit edilebilir)

Edinsel Hemolitik Anemiler

İmmun olan ve olmayan edinsel hemolitik anemiler söz konusudur.

Bu tip hemolitik olaylarda bir istisna dışında (PNH; paroksizmal hemoglobinüri) sebep eritrositler dışından kaynaklanır.

Tipik laboratuvar bulguları kalıtsal hemolitik anemilerde olduğu gibidir:

Retikulosit artışı, Bilirubin, LDH artışı, Haptoglobulin azalması olarak özetlenebilir

Paroksizmal Nokturnal Hemoglobinüri (PNH) Tanısal Testler

Klasik PNH testleri	Hemoliz testleri
HAM	Tam Kan Sayımı
Hemosiderinüri	Retikulosit Sayımı
Sukroz lizis	LDH
Şeker Su testi	Bilirubin
GPI- Bağları ile hücreye tutunan proteinlerin tespiti CD14, CD16, CD24, CD48, CD52, CD55, CD58, CD59, CD66, CD73, CD87	

İmmun Hemoliz Mekanizmaları	
Damar içi hemoliz	Damar dışında hemoliz (makrofajlarla fagositoz)
IgM veya IgG yapısında komplemanı fiske eden antikorlara bağlı	IgG veya hücre yüzeyindeki komplemana (ör:PNH) bağlı
Kompleman sistemi aktive olur (C1-9,MAC)	Yıkım Özellikle dalak ve karaciğerde olur